

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10281/2018-ERU

V Praze dne 29. března 2019

Č. j. 10281-8/2018-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-10281/2018-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 29. ledna 2019 z moci úřední ve smyslu § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je společnost **BASTA stavební práce s.r.o.**, se sídlem Hasičská 551/52, Hrabůvka, 700 30 Ostrava, IČO: 037 48 901, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o:

I. Obviněný z přestupku, kterým je společnost **BASTA stavební práce s.r.o.**, se sídlem Hasičská 551/52, Hrabůvka, 700 30 Ostrava, IČO: 037 48 901 (dále také „obviněný“ nebo „společnost BASTA stavební práce s.r.o.“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 2. července 2018 prostřednictvím zaměstnance pana [REDAKCE], se kterým měl sjednanu dohodu o provedení činnosti, stavební práce spočívající v zateplování vnějšího pláště domu na adrese Bolotova č. 1773/9, Ostrava – Zábřeh, při kterých došlo k poškození plynovodní přípojky PE dn 50, čímž porušil zákaz poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 91a odst. 7 energetického zákona, se obviněnému za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 19 000 Kč** (slovy: devatenáct tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, č. účtu: 19-2421001/0710, variabilní symbol 10419.

III. Podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se obviněnému ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického

regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 10419.

IV. Podle § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti **GasNet, s.r.o.**, se sídlem Ústí nad Labem, Klíšská 940, PSČ 401 17, IČO: 272 95 567 (dále také „poškozený“ nebo „GasNet, s.r.o.“) **nárok na náhradu škody nepřiznává** a poškozený se s tímto nárokem odkazuje na soud.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 17. října 2018 policejní orgán Policie České republiky, Obvodní oddělení Zábřeh (dále také „policejní orgán“), pod č. j. [REDAKCE] ze dne 11. října 2018 oznámil Energetickému regulačnímu úřadu podezření ze spáchání přestupku, ke kterému mělo dojít dne 2. července 2018 při provádění stavebních prací při zateplování budovy na adrese Bolotova č. 1773/9, Ostrava – Zábřeh, a to poškozením plynovodní přípojky PE dn 50 (dále též „plynárenské zařízení“), čímž došlo k porušení § 68 odst. 3 energetického zákona.

II. Zjištění vyplývající z šetření policejního orgánu

Šetřením policejního orgánu bylo zjištěno, že územní správce plynárenských sítí, společnost GridServices, s.r.o., pověřený operativní správou majetku společnosti GasNet, s.r.o., dne 2. července 2018 přijal hlášení, že v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy na adrese Bolotova č. 1773/9, Ostrava – Zábřeh došlo v důsledku prováděných prací souvisejících se zateplováním domu (dále také „stavební práce“) k poškození plynovodní přípojky PE dn 50.

Z vyjádření [REDAKCE] vyplývá, že na základě dohody o provedení práce pro obviněného, vrtal dne 2. července 2018 pomocí příklepové vrtačky do spodní části stěny domu otvory za účelem připevnění polystyrenových desek určených k zateplení domu. Při této činnosti ho vyrušily děti a on omylem navrtal trubku, která vedla do skříňky hlavního uzávěru plynu, která se nacházela na stěně domu. Poškození plynovodní přípojky neprodleně nahlásil správci plynárenské soustavy.

Zástupce společnosti GridServices s.r.o. uvedl, že byl s kolegou přivolán na místo havárie. Potvrdil vyjádření [REDAKCE], že došlo k navrtání plastové plynovodní přípojky do domu PE dn 50, při provádění zateplovacích prací. Sdělil, že pokud jsou prováděny zateplovací a obdobné práce probíhající nad úrovní terénu, není třeba vytyčovat ochranná plynárenská pásma. Z důvodu opravy poškozené plynovodní přípojky bylo nutné přerušit dodávku plynu do domu. Byl vyhotoven protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma.

Jednatel obviněného pan [REDAKCE] sdělil, že práce na zateplení budovy prováděl na základě dohody pan [REDAKCE]. Od něho se telefonicky dozvěděl, že vrtačkou omylem provrtal plynovodní přípojku, když ho při práci obtěžovaly děti.

Na místo havárie byla přivolána jednotka hasičů, která ve spolupráci s technikem společnosti Gridservices, s.r.o. zabránila dalšímu úniku plynu do domu a zajistila nucené odvětrání prostor domu. V součinnosti s policií proběhla evakuace 14 osob.

Společnost GasNet, s.r.o. vyčíslila škodu spočívající v nákladech na uvedení zařízení plynárenské soustavy do původního stavu a ceně uniklého plynu na celkovou částku 23 309,61 Kč. V důsledku poškození plynovodní přípojky uniklo do ovzduší 32 m³ po dobu 35 minut, jak vyplývá z protokolu o úniku plynu. Dodávka plynu byla přerušena osmi koncovým odběratelům. Z vyjádření společnosti GasNet, s.r.o. ze dne 21. ledna 2019 nebyla způsobená škoda dosud uhrazena.

Policie České republiky provedla ohledání místa havárie a jeho fotodokumentaci.

III. Průběh správního řízení

Prostudováním spisového materiálu postoupeného Úřadu policejním orgánem dospěl správní orgán k závěru, že jsou dány důvody k zahájení správního řízení o přestupku, které bylo zahájeno oznámením o zahájení řízení o přestupku pod č. j. 10281/2018-ERU ze dne 28. ledna 2019. Oznámení o zahájení řízení bylo obviněnému doručeno dne 29. ledna 2019. Obviněný byl současně podle § 36 správního řádu poučen o právu navrhnout důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení, dále ve smyslu § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky o právu žádat nařízení ústního jednání. K oznámení o zahájení řízení o přestupku a poučení se obviněný nijak nevyjádřil.

O zahájení řízení o přestupku byl vyrozuměn a poučen jako poškozený provozovatel zařízení plynárenské soustavy společnost GasNet, s.r.o. prostřednictvím právního zástupce [REDAKCE] dne 1. února 2019.

Úřad žádostí ze dne 10. října 2018 požádal obviněného o poskytnutí podkladů a informací k poškození zařízení plynárenské soustavy. Na žádost Úřadu, která byla obviněnému doručena 10. října 2018, obviněný nijak nereagoval.

Společnost GasNet, s.r.o. na žádost Úřadu ze dne 18. ledna 2019 ve své odpovědi z 21. ledna 2019 sdělila, že faktury za škodu způsobenou poškozením zařízení plynárenské soustavy vystavené na osobu obviněného, dosud nebyly uhrazeny, a to ani po zaslání 3. upomínky.

Správní orgán posoudil veškeré shromážděné materiály v rámci vedeného správního řízení a dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí správního spisu, jsou dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu, který je nezbytný pro možnost ve věci rozhodnout, proto dne 18. února 2019 vyrozuměl obviněného o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů. Tuto možnost obviněný nevyužil.

IV. Zjištění a popis skutkového stavu

Ze shromážděného spisového materiálu vyplývá, že k poškození plynovodní přípojky PE dn 50 došlo při zateplování pláště domu na adrese Bolotova č. 1773/9, Ostrava – Zábřeh dne 2. července 2018. Zaměstnanec obviněného, [REDAKCE] vrtal příklepovou vrtačkou poblíž hlavního uzávěru plynu do stěny domu otvory. Při této práci byl vyrušen dětmi, které odvedly jeho pozornost, a on zmíněnou plynovodní přípojku provrtal. Vzniklé

poškození bylo bezprostředně nahlášeno hasičům a správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho opravu. Poškozením došlo k unikání plynu do ovzduší po dobu 35 minut v celkovém množství 32 m³. Došlo k přerušení dodávky plynu osmi konečným odběratelům. Díky zvýšené koncentraci unikajícího plynu uvnitř domu, bylo z domu po dobu odvětrávání prostor evakuováno 10 osob. Celkové náklady za opravu poškozeného plynárenského zařízení a únik plynu ve výši 23 309,61 Kč nebyly uhrazeny.

V. Právní hodnocení

V. I. Použitá právní úprava

Zákon o odpovědnosti za přestupky upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

S ohledem na výše uvedené správní orgán uvádí, že ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona a navazující přestupek dle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona nebyl v rozhodném období (od doby spáchání přestupku do současnosti) dopadajícím způsobem na projednávaný skutek novelizován, tzn., že skutková podstata projednávaného přestupku a zákonem stanovená maximální výše možné sankce (pokuty) zůstala dle příslušných ustanovení energetického zákona zachována.

Z hlediska posouzení odpovědnosti obviněného za posuzovaný skutek a uložení správního trestu je tedy s ohledem na výše uvedené rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a energetický zákon.

V. II. Obecný právní rámec a právní posouzení skutku

Přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona.

V tomto správním řízení se správní orgán zabýval porušením § 68 odst. 3 energetického zákona, dle kterého platí, že v ochranném pásmu i mimo ně, je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

Práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení podle podmínek uvedených ve stanovisku správce přenosové distribuční soustavy podléhají zvláštnímu režimu a je třeba tyto provádět s maximální odbornou péčí a opatrností.

Ochranným pásmem se dle § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys, který činí u plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce 1 m na obě strany.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně je nutné konat pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí, jako je např. nejvyšší míra opatrnosti a vysoký stupeň obezřetnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

Obviněný věděl, že zateplovací práce pláště domu provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho bezprostřední blízkosti, neboť v bezprostřední blízkosti, kde jím pověřená osoba vrtala do pláště domu, se nacházela skříňka hlavního uzávěru plynu. Při provádění prací obdobného charakteru, které jsou prováděny nad zemí, se nevyžaduje vytyčování plynárenských zařízení.

Je dostatečně prokázáno, že se zaměstnanec obviněného při realizaci díla plně nevěnoval činnosti, kterou prováděl v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení. Rozptýlení jeho pozornosti přítomností dětí není a nemůže být okolností, která by měla vliv na odpovědnost za spáchaný přestupek a není ani okolností polehčujících. Pokud si byl zaměstnanec obviněného vědom toho, že se plně na svojí práci nemůže soustředit, měl práci přerušit a pokračovat v ní, až bude plně soustředěný.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku porušení zákazu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě bylo zjištěno a prokázáno, že to byl právě obviněný, kdo prostřednictvím svého zaměstnance prováděl stavební zateplovací práce pláště domu, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán dále konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí obviněného, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v tomto případě energetickým zákonem.

V. III. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán má za prokazané, že obviněný svým jednáním porušil § 68 odst. 3 energetického zákona, čímž došlo k naplnění formální stránky přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupků (společenské škodlivosti) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že jednání obviněného naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze spatřovat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť jeho aktivním jednáním došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

S ohledem na výše uvedené je správní orgán přesvědčen, že není v daném případě pochyb o tom, že obviněný naplnil formální a materiální stránku předmětného přestupku.

V. IV. Odpovědnost za přestupek

Právnícká osoba je podle § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické nebo v jejím zájmu. Osobou, jejíž jednání je přičitatelné obviněnému, je pan [REDAKCE], který byl podle § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky v době spáchání předmětného přestupku zaměstnancem obviněného nebo osobou v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda obviněný za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti (zákazu) vyplývající ze skutkové podstaty přestupku zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, však nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, které by umožnila liberaci obviněného, tedy zánik odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku. Lze tak konstatovat, že obviněný nevynaložil veškeré možné úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Ve vztahu k výše uvedenému lze uzavřít, že obviněný je odpovědný za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením § 68 odst. 3 energetického zákona.

VI. Uložení správního trestu

Podle § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě a) napomenutí; b) pokuty; c) zákazu činnosti; d) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Podle § 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

S ohledem na okolnosti daného případu a ustálenou rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech rozhodl správní orgán o uložení správního trestu podle § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve formě pokuty, což správní orgán považuje v daném případě s ohledem na shora popsané okolnosti a zjištěné skutečnosti daného případu za zákonné, vhodné a účelné.

Za přestupek podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu § 37, § 38 a § 39 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k okolnostem jeho spáchání, k následkům, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a též k osobě pachatele, tj. obviněného a k povaze činnosti obviněného.

Správní orgán při stanovení výše uložené pokuty přihlížel k okolnostem daného případu s přihlédnutím k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem tak, jak je uvedeno níže.

Obviněný, kterým je právnická osoba, jejíž činností je mimo jiné provádění staveb, si měl být velmi dobře vědom toho, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení je třeba provádět veškeré činnosti s maximální opatrností a předcházet tak vzniku případných škod, tak aby nedošlo k poškození energetických zařízení, což obviněný nezajistil.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší po dobu 35 minut v celkovém množství 32 m³ s přerušeni dodávky plynu osmi konečným odběratelům, což správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnost.

Neuhrazení škody za způsobené poškození plynárenského zařízení a náklady související s jeho opravou správci tohoto zařízení společnosti GasNet, s.r.o., hodnotí správní orgán také jako přitěžující okolnost.

Snahu obviněného o řešení opravy poškozeného plynárenského zařízení vyhodnotil správní orgán jako okolnost polehčující.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona, tj. opakované spáchání přestupku ve smyslu § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování. Obviněný není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Při stanovení výše pokuty správní orgán vycházel také ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Obviněný nedoložil své aktuální majetkové poměry, avšak s ohledem na údaje uvedené v účetní závěrce evidující údaje za rok 2017 zveřejněné ve sbírce listin v obchodním rejstříku, ze kterých vyplývá, že obviněný vykázal výsledek hospodaření běžného účetního období ve výši 393 000 Kč, nemůže mít výše uložené pokuty pro obviněného likvidační charakter.

Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že tato byla stanovena při samé spodní hranici zákonem stanovené sazby. Pokuta je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň byla stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat zásah do majetkových poměrů obviněného. Proto správní orgán uložil obviněnému pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VII. Náhrada škody

Poškozený uplatnil nárok na náhradu škody ve výši 23 309,61Kč prostřednictvím svého právního zástupce [REDAKCE] písemným vyjádřením ze dne 5. října 2018 pod spisovou značkou [REDAKCE] v rámci trestního řízení vedeného policejním orgánem Policie České republiky, KRP Moravskoslezského kraje, Obvodní oddělení Zábřeh pod spisovou značkou č. j. [REDAKCE], které předcházelo předmětnému správnímu řízení v téže věci a které bylo skončeno právě jejím odevzdáním správnímu orgánu pro podezření ze spáchání přestupku. V souladu s § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozený stává poškozeným uplatněním nároku na náhradu škody. Výše způsobené škody vyčíslená poškozeným představuje součet částky 23 080,43 Kč vynaložené na uvedení plynového zařízení do původního stavu a částky 229,18 Kč za uniklý plyn. Poškozený doložil škodu fakturami č. [REDAKCE] a č. [REDAKCE] vystavenými na společnost BASTA stavební práce s.r.o., sdělením společnosti BASTA stavební práce s.r.o. o vystavení vrubopisu [REDAKCE] k faktuře [REDAKCE], pracovními listy společnosti GridServices, s.r.o. na číslo zakázky [REDAKCE] a [REDAKCE], dále žádostí společnosti GasNet, s.r.o. ze dne 31. července 2018 o uvedení plynárenského zařízení do původního stavu a Protokolu o úniku plynu č. [REDAKCE] ze dne 1. srpna 2018. Tyto podklady poškozený předložil policejnímu orgánu v rámci vedeného trestního řízení. Z předložených podkladů vyplývá, že se na opravě poškozeného zařízení elektrizační soustavy podílely kromě poškozeného i jiné subjekty. Z předložených podkladů, ze kterých je vypočtena uplatňovaná výše škody, není zřejmé, zda všechny vykazované a vyčíslené úkony byly provedeny v přímé souvislosti s projednávanou věcí. Dále z předložených podkladů nevyplývá, zda bylo posuzováno a hodnoceno účelné vynaložení nákladů na opravu, jak z pohledu použitého materiálu, tak vynaložené práce. Dále není zřejmé, zda údaje o vykázané práci a nákladech na opravu plynárenského zařízení zaznamenané v pracovních listech, byly poškozeným reklamovány, či bez dalšího jako odpovídající akceptovány.

Podle § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spácháním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna. Jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje i v případě, pokud by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.

V rámci řízení bylo zjištěno, že v důsledku jednání obviněného došlo k poškození zařízení plynárenské soustavy, čímž nepochybně vznikla poškozenému, jakožto provozovateli distribuční soustavy, škoda.

V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině obviněného a ukládá za přestupek trest. Pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupcích se analogicky uplatní principy stanovené trestním právem, pokud analogie není k újmě účastníka tohoto řízení (pachatele). Také toto trestání musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. (Viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1).

Poškozený jako podklad pro stanovení škody vzniklé v důsledku jednání obviněného předložil správnímu orgánu výpočet škody vycházející z pracovních listů společnosti GridServices, s.r.o. Nejedná se o odborné vyjádření znalce. S ohledem na nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3363/14 - 1 výpočet vzniklé škody předložený poškozeným, nemůže podle názoru správního orgánu nahradit znalecký posudek, který by měl být základním podkladem pro rozhodování správního orgánu v posuzované věci, zejména když předložené podklady, na základě kterých správní orgán rozhodl o vině obviněného, neobsahují podrobný popis rozsahu vzniklého poškození na zařízení elektrizační soustavy.

S ohledem na výše uvedené nepovažuje správní orgán škodu ve výši 23 309,61 Kč uplatněnou poškozeným za zjištěnou takovým způsobem, který by splňoval požadavky na její nepochybné zjištění v rámci správního řízení. Pro její přesné stanovení by si tak správní orgán musel opatřovat další podklady a provádět složité dokazování, což by vedlo k průtahům v řízení a bylo by tak porušeno právo obviněného na projednání věci v přiměřené lhůtě.

Z § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se postupuje rovněž v případě, pokud by zjišťování škody vedlo k značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, kdyby vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovaly škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) je ve vztahu k meritornímu rozhodování ve věci, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorické povahy. Procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulární použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15).

Správní orgán proto poškozeného s nárokem na náhradu škody odkázal na soud.

VIII. Náklady řízení

Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána obviněnému povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, tj. obviněnému, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Obviněný může proti tomuto rozhodnutí podat rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Jaroslav Hausknecht, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha